

LEONARDO DA VINCI

LEONARDO DA VINCI

(15. april 1452 - Vinci, Toskana -
2. maj 1519, Cloux, Francija)

Leonardo da Vinci, italijanski renesančni arhitekt, izumitelj,
inženir, kipar in slikar.

*Leonardo
da Vinci*

LEOARDO DA VINCI

Zaradi vsestranske nadarjenosti ga opisujejo kot genija. Znan je po svojih slikarskih mojstrovinah, obenem pa tudi po številnih izumih, a jih za časa življenja ni objavil. Poleg tega je tvorno prispeval k raziskavam na področjih anatomije, astronomije in gradbeništva.

*Leonardo
da Vinci*

I. ŽIVLJENJE

1. Leonardo se je rodil v vasici Anciato blizu Vincija v Toskani (današnja Italija).

Njegov oče **SER PIERO DA VINCI** je bil znan notar, mati **CATERINA** pa kmečko dekle.

Leonardo je živel, preden se je v Evropi uveljavilo današnje poimenovanje oseb z imeni in priimki.

Njegovo ime je bilo **“LEONARDO DI SER PIERO DA VINCI”** (v prevodu *“Leonardo, sin gospoda Piera iz Vincija”*).

Očetovega imena najverjetneje ni uporabljal, ker je bil nezakonski otrok.

Leonardo je otroštvo preživel v Vinciju z materjo, starimi starši, stricem, polsestrami in polbrati.

2. Ser Pier je poskrbel, da se je Leonardo naučil brati in pisati, osnov latinske slovnice in matematike. Ko je bil star 10 let je odšel v Firenze k očetu, kjer je postal vajenec pri slikarju **ANDREU DEL VERROCHIU**, saj je kazal nadarjenost že kot otrok.

Andrea del Verrochio

Kasneje je odprl tudi lastno slikarsko delavnico in njegovi vajenci so razširili, kar danes imenujemo **LEONARDIZEM**, ki je nadaljevalo Leonardovo načelo, da **V NARAVI NI OSTRIH OBROB.**

Vse življenje je bil vegetarjanec.

II. UMETNOST

Leonardo je svojo življenski pot kot umetnik začel okoli leta 1469.

1. Številni zgodovinarji menijo, da je Leonardo ključna osebnost renesančne zgodovine.
2. Leonardo da Vinci ni imel izobrazbe, kaj šele višje šole ali diplome. Svoje znanje je pridobil z opazovanjem.

3. Skregan je bil z večino bogatih trgovcev z umetninami in pokroviteljev, ker ga zaradi svojeglavosti niso prenašali. Zato se je Leonardo preselil na **MILANSKI DVOR**, tam je prejel posebno naročilo:

□ ZADNJA VEČERJA

-KONJENIŠKI KIP za *Francesca Sforzo*.

Konjeniški kip (skica)

Zadnja večerja

4. Sliko Devica Marija v skalni votlini pa je naslikal po naročilu bratov De Predis.

5. Leonardo je 4 leta preživel v Rimu in čakal naročila. Zapustil bi nam več slik, če bi imel več naročil.

*Devica Marija v
Skalni votlini.*

*Kip Leonarda na zunanji
strani galerije Uffizi v
Firencah, Luigi Pampaloni*

6. Leonardo da Vinci je umetniško skiciral tudi naravne pojave, izume, živa bitja. Te skice so imele enormne vrednosti na znanstvenem področju. Prav iz njegovih del naj bi se začela razvijati znanost, iz katere toliko iztočnic sedaj poznamo (**KEMIJA, ANATOMIJA, FIZIKA...**).

7. Trdil je, da slikar tekmuje in se pogovarja z naravo. S svojimi raziskovanji je želel odpreti vednost ljudi, želel jim je povedati kaj več, kot so lahko opazili v vsakodnevnem življenju,

Leda z labodom

8. MONA LISA

Uvrščajo jo med najslavnejše slike.

Ena izmed teorij trdi, da Leonardo nikoli ni dokončal **MONA LISE**, slika namreč nima obrvi in še nekaj podrobnosti za katere pa je vseeno mogoče, da so z leti zbledele. Po tej teoriji naj bi Leonardo sliko zapustil svojemu najljubšemu učencu in ne naročniku.

Mona Lisa

Po zapisih o slikanju naj bi mladenko, ki je pozirala zabavali glasbeniki in glumači. To je relativno verjetno, saj bi sicer njen nasmeh zbledel, pozirala je namreč **4 leta**.

Na tej sliki se odraža Leonardovo neprekosljivo posnemanje narave. Leonardo je z izjemno občutljivostjo narisal to sliko. Njene obleke izražajo špansko modo. Leonardo je o tej sliki izjavil **“DOBER SLIKAR MORA NASLIKATI PREDVSEM DVE GLAVNI STVARI: OSEBO IN NAMEN, KI GA TA OSEBA NOSI V SVOJI DUŠI”**.

Mona Lisa

9. Izjemno znana pa je tudi Leonardova slika:

Zadnja večerja

Pri freski je opaziti številna odpadanja barve, saj je Leonardo slikal na inovativen način, ki ni zdržal stoletij. Fresko je naslikal z mešanico olja in tempere, tako de je izgledala bolj barvna in predvsem bolj realna. **ZADNJA VEČERJA** v Dominkanskem samostanu *Santa Maria delle Grazie* je Leonardovo najpomembnejše delo milanskem obdobju.

Zadnja večerja

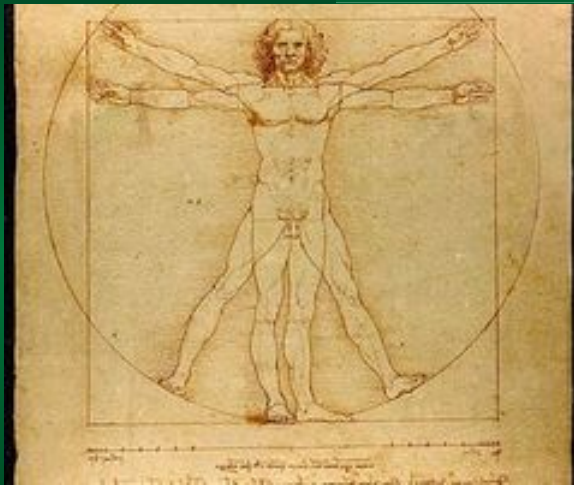

10. Da Vinci je šel mimo svojih učenj tako, da je naredil *znanstveno študijo o svetlobi in senci v naravi.*

Za izpopolnjevanje svoje tehnike se je Leonardo ukvarjal z znanostjo.

Njegovo proučevanje narave ter anatomije je jasno razvidno iz njegovih slik; te so namreč zelo realistične, figure na njih pa zelo natančno upodobljene.

Bil je prvi umetnik, ki je proučil telesna razmerja moških, žensk in otrok in jih uporabil za določitev **IDEALNEGA ČLOVEŠKEGA LIKA.**

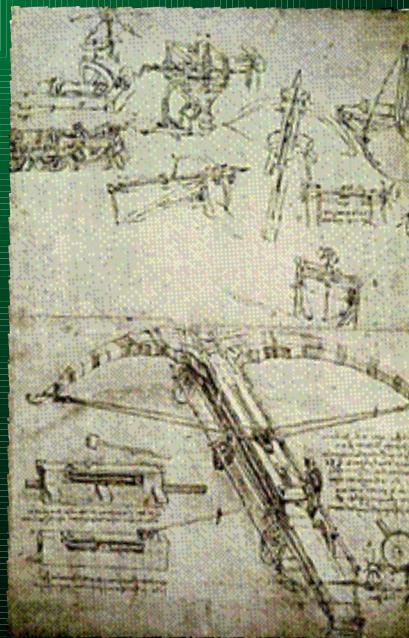

11. Leonardo je verjel, da mora umetnik poznati ne le pravila perspektive, ampak vse zakone narave. Verjel je, da je oko popoln inštrument za učenje vseh teh zakonov, umetnik pa popoln človek, ki zmore vse to naslikati.

III. ZNANOST IN TEHNIKA

1.

Morda še prepričljivejše od njegovega umetniškega delovanja so njegove študije o znanosti in tehniki. Zapisoval jih je v zvezke in obsegajo okoli **13.000 strani zapiskov in risb**, ki združujejo umetnost z znanostjo. Kot levičar je vse življenje uporabljal **zrcalno pisanje** (kar je razložljivo z dejstvom, da je pero lažje vleči kot potiskati; pri zrcalnem pisanju levoročni pisec vleče pero od desne proti levi).

Njegov pristop k znanosti je bil opisen-pojav je skušal razumeti, tako da ga je opisal in izrisal do najmanjše podrobnosti. Vse življenje je

načrtoval enciklopedijo z natančnimi risbami vsega. Ker ni imel formalne izobrazbe v latinščini in matematiki, so ga znanstveni sodobniki prezirali.

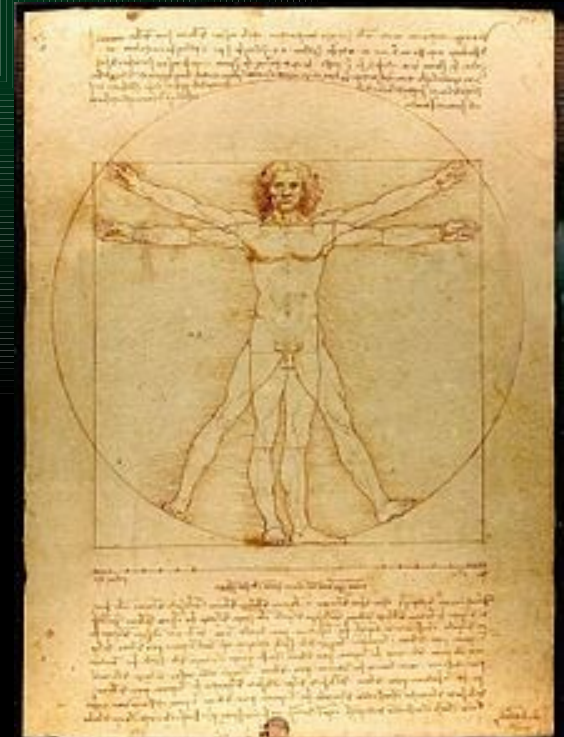
3. Študija, imenovana >> **RAZMERJA ČLOVEŠKEGA TELES**A PO **VITRUVIJU**<<, je ena tudi njegovih najbolj znanih del.

Proučevanje človeške anatomije ga je vodilo k zasnovi prvega zabeleženega robota v zgodovini. Načrt, pozneje imenovan Leonardov robot, je bil verjetno napravljen okoli leta **1495**, ponovno odkrit pa šele v letih **1950**.

4. Njegovi zapiski vsebujejo tudi številne izume na vojaškem področju

V letih, ki jih je preživel v Vatikanu, načrtoval široko uporabo sončne energije, tako da bi z vboklimi zrcali segrevali vodo.

Razmerja človeškega telesa po Vitruviju.

5. Ugotovil je, da je **ZEMLJA ZVEZDA, PODOBNA LUNI – ODVISNA OD SONCA IN DA JE V REDIŠČU OSONČJA TER SREDIŠČU VESOLJA.**

Imel je lastne poglede na vrtenje Zemlje okoli osi; **NA VSEM SVETU SE NE ZDANI ISTOČASNO TAKO, DA JE TEDAJ, KO JE NA NAŠI POLOVICI POLDNE JE NA DRUGI STRAN POLNOČ.**

V astronomiji je Leonardo verjel, da **SONCE in LUNA KROŽITA OKROG ZEMLJE**, ter da **LUNA ODBIJA SONČEVO SVETLOBO ZATO, KER JE PREKRITA Z VODO.**

Leonardo svojih zapiskov ni objavljajal ali kakorkoli drugače izmenjeval zamisli s sodobniki, zato niso neposredno vplivali na razvoj znanosti in tehnike, ampak so do 19. stoletja ostali **NEPOZNANI.**

7. Zadnji Leonardov zvezek **CODEX LEICESTER** je novembra 1994 zamenjal lastnika. Takrat ga je za 31,8 milijona dolarjev kupil ameriški milijarder **BILL GATES**.

Bill Gates

8. Njegovo delo igra pomembno vlogo tudi v knjigi **DA VINCIJEVA ŠIFRA**.

LITERATURA:

Leonardo da Vinci. Pridobljeno 4. 10. 2011 s spletne strani: http://sl.wikipedia.org/wiki/Leonardo_da_Vinci

Mirjanič, A. et. al. *Raziskujem preteklost 8: učbenik za 8. razred osnovne šole*. 1. izd. Ljubljana: Rokus, 2006.

